

Eerste Kamer *der Staten-Generaal*

**Toespraak van de Voorzitter van de Eerste Kamer, Ankie Broekers-Knol
Nieuwjaarsontvangst Koninklijk Paleis te Amsterdam
17 januari 2017**

Majesteit,

In het afgelopen jaar is er veel gebeurd dat reden geeft tot bezorgdheid. De wereld werd opgeschrikt door terroristische aanslagen, geschokt door oorlogsleed en verrast door politieke koerswijzigingen op het internationale vlak. Gevoelens van onveiligheid en onzekerheid trekken een wissel op de verbondenheid in onze samenleving.

Toch moeten angst en bezorgdheid ons leven niet in hun greep nemen. Er zijn - zeker in ons land - ook veel positieve ontwikkelingen. In het totale spectrum van gebeurtenissen is het niet naïef of kortzichtig om te bezien wat er allemaal goed gaat. Het is juist essentieel om onze zegeningen te tellen.

Om een paar voorbeelden te noemen: de economie trekt aan, de werkloosheid daalt, de overheidsfinanciën zijn stabiel en we behoren nog steeds tot de gelukkigste landen ter wereld. Onderwijl blinken het Nederlandse bedrijfsleven en de Nederlandse wetenschap uit door innovatie. Vorig jaar hebben wij kunnen zien dat de creatieve ideeën en het aanstekelijke enthousiasme van een wetenschapper als Ben Feringa een wereldwijde uitstraling hebben.

Wij leven in een mooi, sterk en stabiel land. Sinds 1815 heeft Nederland stap voor stap zijn huidige staatkundige verhoudingen, economische positie en welvaartsstaat opgebouwd. Ons land is noch perfect noch voltooid, maar het blijft zich ontwikkelen en ik ken weinigen die liever elders zouden wonen.

Het fundament van ons land ligt besloten in onze democratische rechtsstaat. Ook die blijft zich steeds ontwikkelen. Dit jaar vieren wij de invoering van het algemeen kiesrecht in 1917. Let wel: het actief vrouwenkiesrecht volgde pas twee jaar later. En het wachten is - zoals bekend - op de eerste vrouwelijke minister-president. Wat misschien ook niet zo verwonderlijk is, als je bedenkt dat gehuwde vrouwen tot 1956 handelsonbekwaam waren en tot 1957 niet voor de klas mochten staan.

Onze democratische rechtsstaat heeft een flinke ontwikkeling moeten doormaken om te komen waar zij nu is. Het is continu '*work in progress*'. Toch mogen wij trots zijn op hoe zij zich heeft ontwikkeld. Wij mogen trots zijn op het feit dat wij drie onafhankelijke staatsmachten hebben die elkaar in balans houden.

In dit verband wil ik graag een lans breken voor onze rechterlijke macht, die de belangrijke en zware taak heeft om in individuele gevallen spreekbuis te zijn van het recht. Die functie mag niet onderschat worden. Het is van groot belang dat de staatsmachten respect hebben voor elkaars rol en elkaars onafhankelijkheid. Alleen zo kunnen wij onze burgerlijke vrijheden beschermen en blijven de drie machten in evenwicht.

Ook merk ik op dat het bijzonder is dat wij een politiek systeem hebben waarin coalitie- én oppositiepartijen er in slagen om samen te werken in het landsbelang. Dat is geen vanzelfsprekendheid.

Bovendien heeft over twee maanden voor het eerst in bijna twee decennia een kabinet de volle termijn gediend. (Althans, naar het zich laat aanzien.) Dat heeft ons stabiliteit gegeven in een periode die alles behalve stabiel was.

Wij kunnen nu met enige spanning, maar ook met democratisch plezier uitzien naar verkiezingen op een regulier moment. Die verkiezingen geven burgers de kans zich uit te spreken en zullen een nieuwe politieke en bestuurlijke fase inluiden.

Er is heel veel dat goed gaat in ons land. Dat mogen wij niet uit het oog verliezen. Als wij ons teveel laten leiden door zorgen en door angst, dan raken wij juist datgene kwijt wat wij willen bewaren: een open, vrije samenleving.

Majesteit,

Zoals u zei in uw kerstboodschap: wij moeten vasthouden wat wij samen delen en beschermen wat ons verbindt. Staat u mij toe om hier op te merken dat u er als geen ander in slaagt om verbinding te creëren. Samen met uw echtgenote geeft u aandacht aan een breed palet van organisaties, personen en bedrijven in ons hele Koninkrijk.

Uw betrokkenheid geeft velen de erkenning en de kracht om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Graag wil ik het glas heffen op u, uw gezin, uw Huis en uw familie en op verbondenheid en vertrouwen.